

[Rahbæk Møller]

på tanken, og at hr. Estrup specielt foreslog, at vi rettede en henvendelse til det økonomiske råd og bad dem komme med en redegørelse. Jeg vil da godt sige fra både SFs og socialdemokratiets side, at det var ikke vores primære mål. Vi mente, det var bedst, at der blev nedsat et ekspertudvalg, der kunne komme med konkrete forslag. Da der ikke er flertal for det, vil jeg anse en sådan henstilling til vismændene for det næstbedste, så en sådan henstilling bliver åbenbart resultatet af denne debat.

I øvrigt skal jeg sige til hr. Estrup, at det var interessant at høre, at de radikale tidligere havde været inde på tanken om at nedsætte en kommission. Det forklarer jo noget af den åbenhed, der er.

Angående den konkrete kritik af vores forslag vil jeg sige, at jeg er fuldkommen enig i, at det ikke er den aktuelle, men den forventede realrente, der spiller en rolle, men det er lidt svært at lovgive om den eller på anden måde styre den ved hjælp af institutionelle ændringer.

Så er der Nationalbankens rolle, som også fru Birgitte Husmark var inde på. Er det meningen, at Nationalbankens rolle skal belyses i et sådant udvalg? Jeg finder også, at loven om Danmarks Nationalbank er ganske forældet, og jeg føler det en lille smule idiotisk, at jeg en gang hver tredje måned i repræsentantskabet skal give tilladelse til, at Danmark ikke vender tilbage til guldmøntfod. Hvis vi ikke giver den tilladelse, går vi faktisk tilbage til guldet, det står der i loven. Det kunne vi godt tage ud.

Hr. Estrup var også inde på, at det er nødvendigt at undersøge spørgsmålet om brancheglidning. Det vil jeg godt sætte et spørgsmålstejn ved, ikke ved, at det er nødvendigt – det tror jeg det er – men ved, at det skal blandes sammen med pengepolitikken. Det er trods alt en lidt anden problematik end den brancheglidning, der i øjeblikket sker på kapitalmarkedet, men der er behov for et udvalgsarbejde om dette også, det vil jeg godt medgive.

Fru Anne Grete Holmsgård var også positiv, men noget kritisk, og jeg forstod, at hun mest kritiserede os for at foreslå, at udvalget skulle påvise egnede administrative midler. Vi synes, det er meget naturligt, når vi vil have lavet om på tingene, at vi også beder

udvalget undersøge, hvordan det skal laves om.

Økonomiministeren var kritisk, og det er der ikke noget nyt i, det har vi hørt før. Vi har også hørt før, at økonomiministeren ikke tror på de økonomer, der snakker realrente. Men når han henviser til som bevis, at investeringerne er steget, må jeg sige, at det er et dårligt bevis. Det er rigtigt, at investeringerne er steget noget, men de er fortsat langt under, hvad de var i 1970'erne, og hvad de var i 1979, hvor de ikke var særlig høje. De er steget mellem 1 og 2 pct. af BNP. Det er ikke synderlig meget i betragtning af, at efterspørgslen fra udlandet er langt større nu, end den var for nogle år siden, på grund af de mange og store ændringer i den økonomiske situation på globalt plan. Så dér at hente et sandhedsbevis for, at realrenten er uden betydning, vil jeg finde noget malplaceret.

Vedrørende henvisningen til Norge og Sverige er det rigtigt, at både Norge og Sverige har gennemført undersøgelser af deres politik. Det synes jeg er meget naturligt. Specielt når man har et styret pengemarked, er det væsentligt hele tiden at undersøge, om midlerne er de rigtige. Det er klart, at ikke en hvilken som helst styring er fornuftig, den skal være så markedskonform som muligt; men det, at de har liberaliseret og moderniseret deres styring, betyder ikke, at de har opgivet deres styring. Begge lande har fortsat en betydelig styring af deres pengemarked, begge lande har fortsat en markant lavere realrente end Danmark, begge lande har fortsat en markant lavere arbejdsløshed end Danmark, og de ting hører nok noget sammen.

Så sagde økonomiministeren, at Nationalbanken ikke var interesseret. Det forstår jeg godt, for det er jo i høj grad Nationalbankens indflydelse, vi vil begrænse ved det her.

Hr. Gammelgaard talte med bævende stemme om at tvinge realrenten ned, om tvangsindgreb og om fri markedsdannelse, og dertil må jeg sige, at vi er tilhængere af frie mennesker og modstandere af tvang over for mennesker, men vi har intet imod at bruge tvang over for realrenten.

De øvrige ordføreres indlæg tror jeg jeg har kommenteret i de bemærkninger, jeg har gjort.

Estrup (RV):